

# Voor een goed leven in Berg en Dal



**Berg en Dal**

**Verkiezingsprogramma  
2022-2026**

## Inleiding

Beste inwoner van Berg en Dal,

Berg en Dal is een gemeente om van te houden! Een gemeente waar het goed leven is! Wij wonen in een gemeente met volop kansen. Dag in, dag uit zetten onze lokale politici zich in om deze plek nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen vier jaar heeft de VVD als oppositiepartij haar stem laten horen. We hebben ons blijvend ingezet om een betaalbare gemeente te zijn, laaggeletterdheid te bestrijden (middels het openhouden van de bibliotheek) en het behoud van een dorps-/kulturhuus in elke kern. Om de leefbaarheid in Berg en Dal te vergroten, zullen wij de komende vier jaar blijven knokken en onze idealen verdedigen in de gemeenteraad. De komende vier jaar zijn dit onze speerpunten:

- Het mogelijk maken om 1500 woningen te bouwen.
- Creëren van een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en organisaties.
- Lokale economie op gebied van recreatie & toerisme verder versterken.
- Een zuinige gemeente, waar tekorten opgevangen worden binnen het domein waar ze ontstaan.
- Een veilige gemeente met het voorkomen en aanpakken van ondermijning als speerpunt.
- Met een realistische kijk de duurzaamheidsdoelen van de gemeente realiseren.

Al deze speerpunten zijn er om onze gemeente leefbaarder te maken en te houden. Hoe we dat doen en welke plannen we verder hebben, daarover lees je alles in dit programma.

**Remco Hammer**  
**Lijsttrekker VVD Berg en Dal**

# I. Een Gemeente waar het fijn leven is

## 1.1 Wonen

De woningnood is een van de grootste speerpunten in de politiek. Ook in Berg en Dal is de woningnood hoog en het einde hiervan voorlopig nog niet in zicht. Als VVD Berg en Dal, willen wij dat er 1500 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden, zodat iedereen in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan goedkope en middel-dure koopwoningen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat vooral starters hun eerste plek kunnen vinden in hun eigen gemeente. Om dit te bereiken, willen we particulier initiatief, zoals van projectontwikkelaars, de ruimte bieden om dié woningen te bouwen waar vraag naar is. Initiatieven die passen in de omgeving, zoals bijvoorbeeld op het voormalige Reomie terrein in de Ooij en bij Dekkerswald in Groesbeek steunen wij. Wij zetten bij dit soort projecten altijd in op goedkope en middel-dure koopwoningen voor starters en gezinnen. Onnodige belemmeringen willen wij wegnemen en ruimte bieden aan initiatieven.

Met de komst van de omgevingswet willen wij de welstandscommissie, ook wel de commissie ruimtelijke kwaliteit genoemd, opheffen en meer ruimte te creëren in een bestemmingsplan. Ons motto daarbij is: inbreiden waar mogelijk en uitbreiden waar het moet. Dat betekent dat we kijken naar locaties in de bebouwde kom en wanneer dit niet kan, dan kijken we naar uitbreiding buiten de bebouwde kom. Als onderdeel van de agrarische transitie willen wij ruim baan bieden aan de “rood voor rood regeling” en daarmee agrariërs de ruimte bieden om op een aangewezen plek de nieuwe woningen te realiseren. Hierdoor willen we voorkomen dat het agrarisch gebied verpaupert en vatbaar wordt voor ondermijnende elementen.

## 1.2 Gezond zijn, sporten en bewegen

Gemeente Berg en Dal is een zeer sportieve gemeente. Vele professionele en recreatieve sporters komen uit onze gemeente of vinden onze gemeente om te sporten. Niet alleen de teamsporten, zoals voetbal en korfbal zijn groot in onze gemeente. Ook de individuele sporten, zoals hardlopen, wielrennen, mountainbiken en wandelen worden veel beoefend.

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze inwoners steeds ouder worden, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom wil de VVD dat de gemeente samen werkt met scholen, sportverenigingen, stichtingen en andere maatschappelijke instellingen, zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

Sporten draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten wordt je fitter, sluit je vriendschappen en neem je actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom wil de VVD dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken, zodat zij problemen op tijd signaleren.

Waar het kan, zetten we sportaccommodaties in voor meerdere doeleinden. Er zijn veel sportaccommodaties in Berg en Dal, die niet altijd even efficiënt en effectief worden gebruikt. Dit is zonde in meerdere opzichten. Hoe multifunctioneler het gebruik, hoe beter voor de verenigingen en de gemeente. De VVD zal in de komende periode vol inzetten op meervoudig gebruik van diverse accommodaties, zodra de kans zich voordoet. Denk hierbij aan het dubbel gebruik van Sportpark Noord in Groesbeek door twee voetbalclubs, het dubbele sportpark in Millingen aan de Rijn, of het multifunctionele gebruik bij Sportpark Zuid. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten en blijven deze betaalbaar. Ook zorgen wij ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.

Sportevenementen zetten Berg en Dal op de kaart, zorgen voor verbinding en brengen mensen in beweging. Daarom is de VVD groot voorstander van de grote sportevenementen, zoals de zevenheuvelenloop, de Nijmeegse 4-daagse, Groesbeeks Gruwelijkste, diverse wielermanifestaties en 't Millingsrondje. De gemeente zal actief in gesprek gaan, en blijven, met organisaties van grotere sportevenementen om dit te behouden en hen te ondersteunen waar nodig.

Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken wij na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. Wij vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken. De openbare ruimte is beperkt en we maken met alle inwoners daar samen gebruik van. Dit samen gebruik moet in goede banen geleid worden. Alle gebruikers van de natuur, zowel mens als dier, moeten met elkaar gebruik kunnen blijven maken van deze prachtige natuur.

Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om iedereen voldoende te laten bewegen, zorgen wij voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden. Berg en Dal is immers dé wandelgemeente van Nederland.

### **1.3 Vol slimme en duurzame oplossingen**

Ook de energietransitie zal aan de gemeente Berg en Dal niet voorbijgaan. Wij bevorderen de ontwikkeling van duurzame oplossingen voor wonen en werken. Voor de VVD zijn er wel 3 belangrijke breekpunten bij de het uitrollen van duurzame energieopwekking in onze gemeente. Allereerst is de natuurlijke inpassing in het landschap het belangrijkste breekpunt. Als tweede willen wij bij de aanleg van zonne-/windparken een bankgarantie voor het opruimen na 25 jaar. Ons derde en laatste breekpunt is de bewonersparticipatie in de omgeving van het zonne-/windpark. Het project aan de Lagewald in Groesbeek is een mooi voorbeeld voor ons hoe dit zou kunnen. Wij staan altijd sympathiek tegenover kleinschalige coöperatieve ideeën. Immers, de prachtige natuur, het uitzicht en de vergezichten in het landschap en voor onze lokale economie moeten wij koesteren.

#### **Groen rijden in Berg en Dal**

De elektrificatie van het Nederlandse wagenpark zet gestaag door. Onder andere doordat er steeds meer verschillende modellen op de markt komen. Tevens stijgt de gemiddelde actieradius van een elektrische auto (EV) waardoor het voor een groter publiek interessant wordt. Er wordt al gesproken dat in 2030 alle nieuw verkochte auto's geen CO2 uitstoot meer mogen hebben. Het merendeel van de auto's zal elektrisch zijn, aangezien de waterstofauto nog beperkt verkrijgbaar is.

Deze trend naar meer EV's heeft ook gevolgen voor de inrichting van de openbare ruimte. Er moeten immers voldoende laadmogelijkheden zijn, want het "tanken" is toch anders dan bij een fossiele brandstof aangedreven auto. Daarbij heeft niet iedereen de mogelijkheid om op eigen terrein een laadmogelijkheid te creëren, waardoor publieke laadpalen noodzakelijk zijn.

De VVD Berg en Dal wil ook aan deze emissie loze manier van rijden bijdragen door voldoende laadplekken te bieden. Niet alleen voor de inwoners van onze gemeente, maar ook voor de vele toeristen die jaarlijks onze gemeente aandoen. Ook zij willen niet geconfronteerd worden met lege accu's.

Daarom willen wij als VVD Berg en Dal 150 publieke laadpalen in onze gemeente gaan realiseren. De locaties zullen slim gekozen dienen te worden, maar zeker in de buurt van toeristische trekpleisters, de diverse grotere parkeerplaatsen in onze gemeente maar ook in de wijken van diverse kernen. De publieke laadpalen, worden het liefst netjes weggewerkt in lantaarnpalen of middels andere creatieve oplossingen. Niet alleen laadpalen voor auto's zijn van belang voor onze gemeente, juist ook fietslaadpalen. Met name bij toeristische trekpleisters is het belangrijk om ook die doelgroep te bedienen. Zodoende moeten er voldoende mogelijkheden zijn zodat iedereen die in onze gemeente zijn voertuig wilt opladen, dit zonder problemen kan doen en niet te ver hoeft te lopen naar de eindbestemming.

Uiteraard moet dit niet ten koste gaan van de soms al schaarse parkeermogelijkheden op diverse locaties. Met deze inspanningen maken wij van Berg en Dal een groenere gemeente.

#### **1.4 Een aantrekkelijke omgeving**

Berg en Dal is een van de mooiste gemeente in Nederland om in te wonen. Wij hebben de heuvels en de bossen, maar ook de polder en het water. Dit voor Nederland unieke landschap zijn wij trots op.

#### **Openbaar groen**

Bij onze mooie unieke landschap horen mooie groene wijken, die aansluiten bij dit landschap. Goed onderhoud is dan ook essentieel. Goed onderhoud van het openbaar groen is niet alleen een visitekaartje voor de gemeente, het is ook belangrijk voor de leefbaarheid van de wijken en dorpen. Immers, een schone buurt is een veilige buurt.

Het afgelopen jaar hebben wij de kwaliteit van het openbaar groen hard achteruit zien gaan. Om dit te herstellen, wil de VVD de bezuinigingen op het groenonderhoud terugdraaien.

#### **1.5 Een betaalbare gemeente met een lage lokale lastendruk**

Een mooie, schone en leefbare gemeente kost geld, dat snapt iedereen. In de afgelopen jaren zijn wij van de goedkoopste gemeente in de regio een van de duurste geworden om in te wonen. De lokale lasten zijn de afgelopen jaren met ruim 12,5% toegenomen ten opzichte van een landelijke stijging van 5%. De VVD wil dat de lasten niet verder worden verhoogd. Ook de reserves van de gemeenten zullen de komende jaren verder afnemen en laten een terugloop van ca. 10% zien. Wanneer de gemeente tekort komt, gaan wij op zoek naar mogelijkheden om de kosten te drukken. Deze mogelijkheden zoeken wij ook als de gemeente niet die tekorten heeft. Dit doen wij zonder de leefbaarheid aan te tasten en niet de lokale heffingen te verhogen om de begroting te dichtten. Wat de VVD betreft blijven de lokale lasten op het huidige niveau gehandhaafd.

## II. Een bloeiende lokale economie

### 2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Berg en Dal is een ondernemende gemeente. Het vele aantal ondernemers in onze gemeente vormt de kurk waarop onze lokale economie drijft. Deze ondernemers bepalen daarmee in belangrijke mate de leefbaarheid van onze gemeente. De VVD waardeert en koestert dat. Naast de werkgelegenheid die hiermee wordt gecreëerd, draagt het bij aan de leefbaarheid en de betaalbaarheid van onze voorzieningen en het verenigingsleven. Ondernemers zijn immers nog altijd de grootste sponsors van de verenigingen. Een economische sector die er uit springt in Berg en dal is de recreatie en toerisme. De afgelopen jaren heeft de toeristische sector een grote groei doorgemaakt. Activiteiten zoals de wijnfeesten, de Tribute festivals en niet op de minste plaats de aanwezigheid van vele overnachtingsgelegenheden, hebben vele gasten uit binnen en buitenland naar onze gemeente getrokken. De prachtige en gevarieerde omgeving vormt hierbij een belangrijke rol. In de ogen van de VVD is dit ook de weg naar de toekomst. Belemmeringen in regelgeving voor deze sector willen wij daarom zoveel mogelijk wegnemen en ruimte bieden aan initiatief, zowel binnen de bebouwde kom als daarbuiten. Berg en Dal leeft en bruist. De toeristenbelasting zien wij dan ook als een verblijfsboete en willen wij afschaffen.

De komende decennia staat Nederland voor een transitie in de agrarische sector. Daar waar deze ontwikkeling hand in hand kan gaan met de verdere versterking van de recreatie in het buitengebied, willen wij daar ruimte aan bieden. Wij wonen in een prachtige gemeente met veel ondernemers die zorgen voor een goede werkgelegenheid. Hier zijn wij als VVD trots op, maar het kan altijd beter.

Om de welvaart en leefbaarheid van onze inwoners en de kansen voor ondernemers te vergroten, moet Berg en Dal serieus economisch beleid gaan voeren. Dit doen wij om te beginnen door het creëren van een gezonde financiële situatie. Wij besparen daar waar nodig is en investeren in de juiste zaken.

Verder kan de gemeente werken aan een gezonde sterke economie door het opzetten van een professioneel en toegankelijk bedrijvenloket waar klantgericht wordt gewerkt en proactief wordt gecommuniceerd. Ondernemers worden direct geholpen met hun vragen en worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. Beschikbare kennis wordt proactief uitgewisseld tussen de gemeente en de ondernemers, maar ook het onderwijs mag hierbij niet ontbreken. Deze kennisdeling zorgt ervoor dat wij alle kansen binnen onze gemeente gaan benutten, maar ook tijdig valkuilen kunnen waarnemen.

Een goed vestigingsklimaat is essentieel voor een betere economische ontwikkeling. Er moeten goede locaties beschikbaar zijn voor bedrijven om te starten, maar ook om te groeien. Bestaande locaties moeten makkelijker aan te passen zijn aan de nieuwe activiteiten, verlichting van de regeldruk moet hieraan bijdragen. De doorlooptijd van vergunningsaanvragen bij de ODRN (omgevingsdienst regio Nijmegen) moet naar beneden, veelal ziet de VVD goede ideeën vertraging oplopen door het stroperige vergunningetraject.

Goede mobiliteit is essentieel voor een goede economie. Bedrijven willen bereikbaar zijn voor hun klanten, medewerkers willen op een prettige manier op het werk komen en toeristen willen in onze centra niet in de file staan. Goed functionerend openbaar vervoer, een praktisch wegennet en voldoende gratis parkeergelegenheid zijn hier onmisbaar.

Toerisme is onze belangrijkste sector. Jaarlijks komen er vele toeristen naar onze gemeente, wat zorgt voor veel werkgelegenheid. De VVD wil dan ook dat onze gemeente landelijk gepromoot wordt om zo de toestroom van toeristen nog verder te vergroten. Ook zullen wij ondernemers meer ruimte moeten bieden voor het organiseren van evenementen om op deze manier ook meer dagjes mensen uit de eigen regio naar Berg en Dal te trekken.

## **2.2 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden**

In Berg en Dal is er een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. In samenspel met de mooie natuur waarmee wij in Berg en Dal omgeven zijn, is onze gemeente een prachtige plek voor recreatie en verblijf, zowel voor bewoners, als bezoekers. Hierin spelen horeca, musea, sportverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken, dragen wij bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een schilderevent, muziekfestival, een culinair event of het theater, in Berg en Dal is veel ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is, wat ons betreft, niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is. Wij zijn trots op ons museumlandschap, echter maatschappelijk meerwaarde dient wel aangetoond te worden, ook de economische en financiële meerwaarde.

In onze gemeente worden leuke en kwalitatief hoogwaardige evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.

Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten wij dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.

Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen zoals de kermis, sinterklaasintocht, de lichtjesoptocht, carnaval en historisch vervoer.

Wij willen niet bezuinigen op cultuur, wel zetten we het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken wij zo veel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten wij dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.

## III. Sociaal domein:

### Waardevol samenleven in Berg en Dal

#### 3.1 Zorg: dichtbij huis, liefdevol en effectief

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom wil de VVD goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dichtbij huis als mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Hierdoor kun je in je eigen dorp, wijk of buurt fijn oud worden.

Iedere inwoner van Berg en Dal verdient goede zorg, dichtbij huis die liefdevol wordt gegeven. Als je gezondheid je in de steek laat, is het normaal om elkaar te helpen waar nodig. De zorg is de afgelopen jaren echter steeds duurder geworden en een steeds grotere factor gaan spelen op de gemeentebegroting. De solidariteit die we vragen aan iedere inwoner van Berg en Dal voor het uitvoeren van onze taken, komt daarmee steeds meer onder druk te staan. Doordat steeds meer mensen gebruik maken van deze sociale voorzieningen, stijgen de lasten voor het sociale domein en daarmee de zorgen van de VVD voor het betaalbaar houden van de zorg.

De kwaliteit van onze medewerkers in de zorg is buitengewoon goed en aanwezig, daar willen wij niets aan afdoen. Die zorg gunnen wij een ieder die daar om vraagt op het tijdstip dat het nodig is en op de locatie die het meest gewenst is. Ook hiervoor geldt dat als de kosten blijven stijgen, deze kwaliteit onder druk blijft staan. We kunnen immers niet constant bij onze inwoners aan blijven kloppen voor een verhoging van de OZB, of een verhoging van de leges. De transitie die is ingezet tijdens de huidige periode, juichen wij toe en gaan wij verder mee.

Voor de toekomst vinden wij het belangrijk dat zorg snel beschikbaar is en van goede kwaliteit. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. Als thuis wonen niet meer gaat, vinden wij dat er binnen 4 weken opvang beschikbaar moet zijn, thuiszorg moet binnen een week geregeld kunnen zijn. Wij zullen als gemeente kort op de bal moeten spelen om de zorg snel beschikbaar te hebben. Op die manier kan langdurige zorg misschien deels verminderd of voorkomen worden.

We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met het integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).

Belangrijke pijler in de zorgketen zijn de mantelzorgers. Mantelzorg gaat verder dan even hulp bieden aan een zieke buurvrouw of kennis. Het gaat meestal om intensieve zorg, voor partner, familielid of kind, die niet aan een ander kan worden overgelaten. De wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) is bedoeld om de 'mantelzorger' meer houvast te geven en het past in de liberale traditie om hen maximaal te ondersteunen. Als VVD zijn wij trots op onze mantelzorgers.

#### 3.2 Zorg dichtbij huis

Inwoners blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen dorp, wijk of buurt wonen. Wij zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je prettig oud kunt worden en woonvormen waarbij ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.

Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan wij in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.



Daar waar de behoefte is voor families, werkt de gemeente mee aan de realisatie van mantelzorg-/kangoeroewoningen door belemmeringen weg te halen. Dit zouden ook tijdelijke units kunnen zijn. Dat vergroot het welzijn voor onze ouderen en draagt tevens bij aan de oplossing voor het woningtekort.

### **3.3 Waar je fijn kunt opgroeien**

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, biedt de gemeente hulp. Dat doen wij het liefst zo dicht mogelijk bij huis, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten wij goed op dat we niet onnodig stickers plakken: iedereen is uniek, maar niet iedereen heeft daar hulp bij nodig.

Sinds de transitie bij de jeugdzorg in 2015 verloopt nog niet alles even goed. De afgelopen jaren is het aantal inwoners dat gebruik maakt van jeugdhulp sterk toegenomen. Steeds meer jeugdigen komen in aanraking met de Jeugd-GGZ en steeds meer van hen krijgen meer indicaties. Daarom komt er een scherpere afbakening van wat wij scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Opgroeien gaat nu eenmaal met horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.

Het voorkomen van hulp (preventie), is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan wij in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.

Scholen kunnen bijvoorbeeld helpen bij het herkennen en aanpakken van (digitaal) pesten en treiteren tussen kinderen. Basisscholen zijn bij uitstek de locaties waar vroeg problemen, of hulpvragen van ouders gesignaleerd kunnen worden. Multifunctionele gebouwen waar zorg, onderwijs, kinderdagverblijven en bijv. jeugdconsulenten samen komen, zijn voor de VVD een must in het oplossen en voorkomen van hulpvragen. Het onderwijs is tevens dé plek waar kinderen gelijke kansen krijgen. Ieder persoon, ieder kind is uniek, maar dient wel met dezelfde kansen de wereld tegemoet te treden. Het onderwijs is, naar idee van de VVD, de basis voor die zelfde kansen. De gemeente helpt basisscholen waar mogelijk en denkt mee met de scholen in het verwezenlijken van hun visies. Daarom is de VVD groot voorstander van de ver-/nieuwbouw van kindcentrum Op de Horst.

Als kinderen extra hulp nodig hebben, moet dat mogelijk zijn zonder dat zij daar maandenlang op moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg. Wachttijden kunnen soms duren van 15 weken tot en met jaar, afhankelijk van de zorg. Dit is voor de VVD niet acceptabel en moet verbeterd worden.

Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden. Het is extreem belangrijk om ook de bureaucratie aan te pakken. Eén hulpverlener, één aanspreekpunt, met veel bevoegdheden laag in de organisatie. De hulpverlener verdient ons vertrouwen dat hij/zij goed en kwalitatief werkt levert, zonder allerlei papierwerk in te hoeven vullen.

Wij zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo verminderen wij de doorverwijzingen naar zware hulp.

### **3.4 Financiën sociaal domein**

Om de zorg efficiënt, effectief en betaalbaar te houden voor de toekomst, maken we afspraken met alle zorgorganisaties over de kosten en het inzicht van de kosten. Regelmatig wordt de gemeente na afloop nog verrast door reeds gemaakte kosten, dit moet vooraf duidelijk zijn, zodat er goed begroot kan worden. Daarnaast stellen we een versoering voor van de regelingen voor mensen die gebruik maken van diverse ondersteunende regelingen. Om in aanmerking te komen voor die regelingen is op dit moment 120% van de bijstand als norm gehanteerd (maximaal ongeveer €1200,- per maand inkomen). De VVD wilt dit percentage terugbrengen naar 110%. Wij willen daarmee voorkomen dat er een armoedeval komt als men uit de bijstand weer aan het werk gaat. Werken moet lonen en veel regelingen zijn uit hun jasje gegroeid. De VVD vindt het belangrijk dat iedereen mee doet in de samenleving, daarmee voorkom je dat men in een isolement komt.

Wat ons betreft, kijken wij in alle gevallen naar de menselijke maat en zoeken we naar oplossingen die daar bij passen. Zo kijken wij bij vervoersverordeningen naar de thuissituatie en passen wij de eigen bijdragen aan daar waar het kan.

## IV. Een veilige en schone gemeente

### 4.1 Veiligheidsdiensten

De afgelopen jaren is al diverse malen gebleken dat de opkomsttijden van brandweer, politie en ambulance in onze gemeente te wensen overlaat. In 2019 is nog gebleken dat in slechts 15% van de gevallen de norm wordt gehaald. De VVD is groot voorstander van het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners van de gemeente. Initiatieven op dit vlak dienen dan ook actief ondersteund te worden. Bijzonder aspect daarbij is het hoge aantal zorginstellingen in de gemeente en grote aantal minder zelfredzamen die daar aanwezig zijn. Daarnaast vraagt de bijzondere geografische ligging van Millingen om intensieve grensoverschrijdende samenwerking met onze oosterburen. Initiatieven op dit vlak dienen zoveel mogelijk ondersteund te worden.

Binnen de gezamenlijke regio (Gelderland-Zuid) is het belangrijk om hier samen in op te trekken. Daarnaast zien we dat de veiligheidsregio moeite heeft met de taakstellende bezuiniging (1%, 2% en 3%) die is afgesproken. Wat de VVD betreft draaien we deze bezuiniging terug om de veiligheid te waarborgen. Hier staan wel harde prestatieafspraken tegenover op het gebied van bedrijfsvoering en kwaliteit.

Berg en Dal heeft al een aantal jaren een politiepost in het gemeentehuis als uitvalbasis voor de politie. Deze blijft altijd behouden voor onze gemeente. Een eigen post in de gemeente is extreem belangrijk voor onze inwoners. Niet alles kan digitaal afgehandeld, soms is menselijk contact nodig.

De gemeentelijke handhavers zijn uiterst belangrijk voor de leefbaarheid van de gemeente. Zij zijn ogen en oren op straat en hebben ook opsporingsbevoegdheden. Daardoor kunnen zij de politie helpen waar nodig, bekeuringen uitschrijven bij overtredingen, maar bovenal de leefbaarheid in de gemeente vergroten en overlast beperken.

### 4.2 Overlast

Op diverse plaatsen in onze gemeente ervaren inwoners overlast van hangjongeren, bijvoorbeeld bij de overdekte parkeerplaats in het centrum van Groesbeek en rondom diverse basisscholen. Mensen voelen zich hier niet veilig en kiezen er liever voor om elders te parkeren of zelfs hun woning niet meer uit te gaan na een bepaalde tijd. Handhavers kunnen hier bij helpen, maar dit zorgt voor een waterbed-effect (jongeren gaan dan op zoek naar een andere locatie). De VVD wil dat de gemeente actief in gesprek gaat met de jongen en op zoek gaat naar geschikte plekken waar zij samen kunnen en willen zijn.

### 4.3 Digitale criminaliteit

De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit, zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen. In deze tijd is deze vorm van criminaliteit steeds populairder. Dit is uiteraard niet een probleem dat de gemeente zelf aan kan pakken. Bij de voorlichting, ronde tafelgesprekken of bij kwetsbare personen informeert de gemeente actief over de risico's en de gevolgen.

#### 4.4 Ondernijning

In toenemende mate krijgt de onderwereld bezit van de bovenwereld. Dit is niet alleen een landelijk probleem, maar ook in onze gemeente zien wij de risico's op het verder in haar greep krijgen van de gemeenschap. Naast het actief bestrijden van dit soort zaken door de verschillende overheidsinstanties, zoals Politie, Openbaar Ministerie en de Belastingdienst dient ook de gemeente een actief beleid te voeren in het terugdringen van die invloed. Voorlichting op scholen, het monitoren van ongewenste financiering van maatschappelijke organisaties en het bestrijden van leegstand in de agrarische sector verdienen een plek hoog op de agenda. Het gebruik van de wet BIBOB bij vergunningsaanvragen kan hiervoor ook als middel dienen. Ook de straathandel in drugs, het voorkomen van mensenhandel, loverboy problematiek en andere uitwassen dienen actief opgepakt te worden om de leefbaarheid te behouden.

#### 4.5 Verkeersveiligheid

De VVD heeft veiligheid van nature hoog in het vaandel staan, ook als het om de verkeersveiligheid gaat. De laatste jaren lijkt het aantal geregistreerde ongevallen stabiel, maar er gebeuren ook veel kleine ongelukken die gelukkig goed aflopen en waar geen hulpdiensten aan te pas hoeven te komen. Deze ongelukken zijn niet te zien in de statistieken. De plekken waar deze ongelukken en/of bijna ongelukken plaatsvinden, moeten worden aangepakt. We denken daarbij aan;

- Kruising Cranenburgsestraat - Reestraat – Boersteeg. Een verhoogde kruising realiseren;
- Parkeren op de Heerbaan en Wethouder Koenenstraat beperken tot een zijde van de weg;
- Handhaven bij verkeersonveilige situaties;
- Verkeerslichten dorpsstraat Groesbeek definitief verwijderen;
- Overleg bewoners Bredeweg over verkeersveiligheid;
- Het veilig maken van de Erlecomseweg.

## V. Een dienstbare gemeente

### 5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties. De VVD vindt het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.

De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantooruren voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een persoon te spreken in plaats van een computer. Nabije dienstverlening moet blijven. De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up-to-date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.

Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies. De gemeente deelt de beschikbare data digitaal, zodat het voor iedereen inzichtelijk is.

De wereld houdt niet op bij de gemeente- en landsgrenzen. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid en woningbouw.

### 5.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Berg en Dal maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden wij het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

Het enthousiasme van de samenleving benutten we zo veel mogelijk. Daarom zitten wij initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen.

Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken wij aan draagvlak en beter beleid.

Participatie kan op verschillende manieren en als VVD willen we dat iedere stem gehoord wordt. Bij alle projecten met participatie moeten we als gemeente goed kijken naar het doel van de participatie. Op die manier kunnen wij iedereen zoveel mogelijk de stem geven die onze inwoners verdienen. Als gemeente moeten wij durven om kleine projecten (bijna) volledig uit handen te geven aan onze inwoners. Daarbij gebruik makend van hun creativiteit en oplossingsrichtingen. Bij grotere projecten (zoals het aanpassen van een marktplein of een nieuwe woonwijk) zullen wij de inwoners vragen om hun mening kenbaar te maken en mee te denken met de ontwerpfase. Uiteindelijk zal de gemeenteraad dan de balans opmaken en worden alle meningen meegenomen bij het bepalen van het uiteindelijke besluit. Zo hebben wij oog voor iedereen, zowel de mensen die de gemeente makkelijk weten te vinden in dit soort trajecten, als zij die dat minder makkelijk lukt.

***Kortom een programma waar wij trots op zijn en waarmee wij een duidelijke koers kiezen richting de toekomst van onze mooie gemeente. Zorg dat uw stem niet verloren gaat.***